

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus
V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 10, december 2021

■ Economie

Het EVV en het ABVV willen een
sociaal Europees Klimaatbeleid

■ Ondernemingen

Pilootproject boostervaccinatie
in de bedrijven

■ Sociaal beleid

De sociale gesprekspartners zijn het
eens over een verlenging van de tijdelijke
cao 149 betreffende het telewerk

De Nationale Arbeidsraad brengt een
unaniem advies uit over het ontwerp van
strategisch plan 2022 – 2025 van de
Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst

■ Sociale ombuds

Interuniversitair certificaat in sociale
zekerheid en arbeidsmarkt

■ Echo regio Brussel

Kmo-toets

■ Echo regio Vlaanderen

De Vlaams Brede Heroverweging

■ Echo regio Wallonië

Waalse belastinghervorming: een
schrijnend gebrek aan ambitie

■ Europa & Internationale relaties

Goede praktijken op het gebied van de
samenwerking tussen vakbonden

Hervorming van de WTO
Dé vakbondsprioriteit: strijd
tegen sociale dumping

ECHO download:
www.abvv.be/publicaties

ECHO per mail:
echo@abvv.be

www.abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en
français www.fgtb.be/publications

Het inflatiespook

Onze automatische indexatie is al jarenlang de enige garantie op stabiliteit in de koopkracht van de huishoudens. Die stabiliteit gaan we de komende jaren, hopelijk in nasleep van de pandemie, broodnodig hebben.

De inflatie is hoog: tussen november '20 en '21 stegen de prijzen met 5,64%. Vooral de energieprijzen zijn daarvan de oorzaak. Er is een brede consensus dat midden volgend jaar deze inflatieopstoot zal gaan liggen. Uiteraard barst de discussie rond de automatische indexering volop los. Dat is cynisch. Vijf op tien Belgische CEO's kregen in 2020 een bonus gestort die hoger dan of gelijk was aan de bonus van 2019. U weet wel 2020; dat economische horrorjaar, het jaar waar in het voorjaar meer dan een miljoen Belgen tijdelijk werkloos thuis werd gezet. Belgische werknemers krijgen dit en volgend jaar slechts een schamele loonsverhoging toegekend: 0,4% boven de automatische indexaties. De beurzen stegen ondertussen met 50%. Sinds de financiële crisis hebben Belgische werknemers er géén reële koopkracht bijgekregen, in tegenstelling tot hun collega's in de buurlanden.

De inflatie is hoog, maar er is momenteel geen reden om als kippen zonder kop rond te lopen. Jarenlang was de inflatie erg laag en ook nu komen we qua richtcijfer voor de jaarinflatie slechts iets boven 2% uit, het richtcijfer van de Europese Centrale Bank. Bovendien vertaalt een prijsschok zich in België niet in een onmiddellijke algemene loonstijging over de hele economie, daar zorgt ons 'intelligent ontworpen systeem van automatische indexatie' voor (dixit oud-eurocommissaris Olli Rehn).

Aan de ene kant wordt de basis voor automatische indexatie gevormd door een afgevlakte gezondheidsindex, waardoor pieken worden afgevlakt. Deze index bedraagt momenteel 1,72% op jaarbasis. Aan de andere kant zijn er tientallen verschillende sectorale indexatiecao's. Deze cao's bepalen de frequentie en het moment van indexatie in al deze sectoren. Doordat deze verschillen, wordt de indexatie breed uitgesmeerd over de tijd.

Dat alles zorgt ervoor dat loonstijgingen niet boven deze van onze buurlanden liggen. Alsof de vakbonden daar geen inflatieverwachtingen in hun recente looneisen meerekenen. In de Nederlandse metaalsector komt er de komende twee jaar 5,3% loon bij, met een inflatieverwachting rond 4%. In de Duitse bouw gaan de lonen met meer dan 6% naar boven, met een inflatie van 4,5%. Hun looneisen liggen steeds boven de inflatiecijfers. En dat is iets wat we al jaren niet meer zien in België.

Dus ja, een inflatieopstoot zorgt voor een tijdelijke hogere, maar breed uitgesmeerde, loonindexatie. Stabiliteit in koopkracht gaan we de komende jaren nodig hebben. Het is niet het ogenblik om dit systeem in vraag te stellen of ballonnetjes over een hervorming op te laten. De sectoren die nu een hogere loonaanpassing kennen, hebben jaren kunnen meesurfen op een lage inflatie, en lage indexatie. Als goede bestuurders hebben zij die financiële ademruimte allicht gebruikt om reserves aan te leggen en hun bedrijfsmodel te optimaliseren, waarom zou je nu dan moeten opschrikken van een inflatiespook?

Sociale telecom- municatietarieven (vast, mobiel, internet): openbare raadpleging betreffende een her- vormingsontwerp

Eind november heeft het BIPT, op verzoek van vice-eerste minister Petra De Sutter, een raadpleging gestart over de hervorming van de sociale tarieven voor telecommunicatie.

De belangrijkste voorgestelde wijzigingen zijn de volgende:

- automatisering van de vaste sociale tarieven;
- invoering van een mobiel sociaal tarief;
- aanpassing van de categorieën van begunstigden van het sociaal tarief: het vaste sociaal tarief wordt toegekend aan personen die een verhoogde tegemoetkoming genieten en het mobiele sociaal tarief aan personen die een verhoogde tegemoetkoming genieten en die een visuele of auditieve beperking hebben;
- indexering van de kortingsbedragen.

Meer info over hoe je moet reageren op deze openbare raadpleging, die eindigt op 30 december 2021, en hoe je het begeleidende formulier kunt downloaden dat je bij het antwoord moet voegen, vind je op de website van het BIPT:

<https://www.bipt.be/consumenten/publicatie/raadpleging-met-betrekking-tot-de-hervorming-van-de-sociale-tarieven-inzake-elektronische-communicatie>

ECONOMIE

Het EVV en het ABVV willen een sociaal Europees Klimaatbeleid

In juni dit jaar werd de Europese klimaatwet aangenomen door de Europese Raad. Daarin staan twee belangrijke doelstellingen verankerd: tegen 2050 moet de Europese Unie klimaatneutraal zijn, en tegen 2030 moet de CO₂-uitstoot met 55% teruggedrongen zijn tegenover 1990.

2030 is niet meer zo ver weg, en op 14 juli stelde de Europese Commissie al een pakket maatregelen voor om die doelstelling van 55% reductie van de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 te bereiken: het Fit for 55 package. De komende maanden/jaren zal over dit Fit for 55 pakket onderhandeld worden tussen de Europese Commissie, het Europees Parlement en de nationale lidstaten.

Bij de voorgestelde maatregelen vinden we onder meer, naast vele andere maatregelen:

- Een nieuw, apart emissiehandelssysteem (ETS) voor de sectoren verwarming van gebouwen en transport, waardoor ook in die sectoren producenten een prijs per ton CO₂-uitstoot betaald zullen moeten worden. Het gevolg zal zijn dat verwarming en transport met fossiele brandstoffen duurder zullen worden voor de gezinnen en bedrijven.
- Een Sociaal Klimaatfonds dat bestaat uit een deel van de inkomsten van dat nieuwe ETS (25-50%), en waarmee lidstaten kwetsbare huishoudens en kwetsbare micro-ondernemingen kunnen beschermen tegen prijsstijgingen (via compensaties, renovatiesteun, goedkoper openbaar vervoer, ...)

Op 8 en 9 december keurde het Europees Vakverbond (EVV) twee documenten goed, ter aanvulling op een eerdere positie over het hele Fit for 55 pakket. Het eerste document eist een juridisch framework voor een rechtvaardige transitie ter aanvulling van het Fit for 55 pakket. De klimaatmaatregelen kunnen immers belangrijke (positieve en negatieve) gevolgen hebben voor werknemers in verschillende sectoren. Daarom wil het EVV onder meer dat de gevolgen op vlak van werkgelegenheid en de nodige skills per land, regio en sector in kaart worden gebracht; dat er massaal publieke en private investeringen gemobiliseerd worden voor de rechtvaardige transitie; dat werknemers het recht op informatie en consultatie krijgen in de ontwikkeling van rechtvaardige transitieplannen; dat landen een Strategie

voor een Rechtvaardige Transitie moeten toevoegen aan hun Nationale Energie- en Klimaatplannen (NEKP); en dat de sociale bescherming en openbare diensten versterkt worden.

Het tweede document gaat over het nieuwe ETS voor gebouwen en transport, en het daaraan gelinkte Sociaal Klimaatfonds. Het EVV blijft zich verzetten tegen het nieuwe ETS, omdat het heel wat nadelen kent (regressieve verdelingseffecten, niet per se effectief in het terugdringen van de uitstoot, ...). Wel is het EVV voorstander van een Sociaal Klimaatfonds, omdat het sowieso nodig is om te investeren in duurzame huisvesting en mobiliteit, zeker voor kwetsbare huishoudens. Daarom stelt het EVV voor om zo'n Sociaal Klimaatfonds op te richten en te spijzen met andere inkomstenbronnen dan de ETS-inkomsten.

Als de Europese beleidsmakers tóch zouden beslissen om zo'n nieuw ETS op te richten voor gebouwen en transport, wil het EVV een veel sterker Sociaal Klimaatfonds. Alle inkomsten uit het nieuwe ETS zouden naar het Fonds moeten gaan (plus andere inkomstenbronnen), er zou al geld moeten zijn om kwetsbare huishoudens te ondersteunen in de transitie minstens drie jaar vóór het nieuwe ETS van start gaat, en de activiteiten die gefinancierd worden door het Sociaal Klimaatfonds moeten additioneel zijn bovenop wat lidstaten vandaag al doen.

Het ABVV ondersteunt de ambitie om op alle niveaus een rechtvaardige transitie te institutionaliseren, en ijvert net als het EVV voor een Sociaal Klimaatfonds en tegen een nieuw ETS voor gebouwen en transport. We blijven erop hameren dat het klimaatbeleid zich moet voltrekken met planning, sterke openbare diensten, regulering en industrieel beleid, in plaats van met onrechtvaardige en ineffectieve marktmechanismen.

sacha.dierckx@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Pilootproject boostervaccinatie in de bedrijven

Op 27 november 2021 keurde de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid het plan goed voor de boostervaccinatie van alle volwassenen. Tezelfdertijd gaf de IMC de Taskforce Vaccinatie de mogelijkheid om, in overleg met de sociale partners, meerdere kanalen voor de boostervaccinatie te gebruiken (met name via de arbeidsartsen). De Taskforce zal hierover overleggen met de Gemeenschappen en de geïnteresseerde private en openbare diensten en sectoren.

De sociale partners in de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk hebben een conceptnota van het proefproject gekregen om er zich over uit te spreken.

De houding van de sociale partners, in het bijzonder van de vakbonden, was heel terughoudend aangezien het idee van de algemene vaccinatie op de werkvloer reeds in het begin van de pandemie door hen unaniem werd afgewezen.

Na een reeks onderhandelingen binnen een korte termijn en gelet op bepaalde positieve aspecten en doelstellingen (opkrikken van de vaccinatiegraad, aandacht voor privacyaspecten, een tussenkomst van de overlegorganen enz.) zijn ze toch voorwaardelijk akkoord gegaan met een beperkt project mits waarborgen van een reeks principiële voorwaarden.

Tot de belangrijkste uitgangspunten behoren het respect voor het vrijwillige karakter van de vaccinatie en waarborgen inzake privacy. Ook een voorafgaand overleg en akkoord van de sociale partners van het betrokken bedrijf is voorzien.

Daarnaast kunnen aan het pilootproject enkel de grote bedrijven (meer dan 1000 werknemers op de site) deelnemen waar telewerk onmogelijk is (werknemers betrokken in een actief productieproces) en die over eigen medische dienst beschikken. Zo kan de overbelasting van de externe preventiediensten worden vermeden. Het aantal van de mogelijke deelnemende bedrijven zal beperkt blijven van 10 tot maximum 20 bedrijven om de uitvoering en evaluatie van het project beheersbaar te houden. De selectie ervan moet verlopen in nauw overleg met de Taskforce Vaccinatie die ook een voorafgaande en afsluitende evaluatie zal uitvoeren. Het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten zal ook worden ingeschakeld voor de controle.

Belangrijke luiken zijn ook de praktische modaliteiten van het project. De arbeidsartsen zijn als enigen verantwoordelijk voor een voorafgaande uitnodiging en oplist van de werknemers die zich zouden willen aanmelden voor vaccinatie. Het controleren van de vaccinatiestatus (om dubbele vaccinatie te vermijden) en het respecteren van de nodige intervallen (van 2-4-6 maanden tussen de 2e en de 3e vaccinatie afhankelijk van het gebruikte vaccin) is uitsluitend aan de arbeidsartsen toevertrouwd. Onmiddellijke registratie (binnen 12u) in Vaccinnet moet ervoor zorgen dat de gevaccineerde werknemers geen dubbele uitnodiging van het reguliere vaccinatiecentrum zouden krijgen.

Om het proefproject in goede banen te leiden zal elk bedrijf aan een bepaald vaccinatiecentrum worden gekoppeld dat mee zal instaan voor de aanlevering van de vaccins het bijhorende toedieningsmateriaal. Ondanks de proefstatus van het project kan de boostervaccinatie in de deelnemende bedrijven niet vroeger starten dan voor de rest van de bevolking (geen 'geprivilegieerde' vaccinatie).

Naast bepaalde positieve aspecten, hebben de sociale partners toch een aantal bezorgdheden geuit. Ten eerste willen ze het project niet zien als een 'proefproject', maar als een project op zich dat geen precedent kan vormen voor een toekomstige structurele verankering van algemene inentingscampagnes op de werkvloer (zeker in de omstandigheden wanneer de vaccinatiecentra naar behoren functioneren). Naast het respecteren van de bovengenoemde principes willen de sociale partners van de Hoge Raad ook steeds betrokken worden bij zowel de hele organisatie van het proefproject, als bij de evaluatie ervan.

anna.makhova@abvv.be

De Nationale Arbeidsraad publiceert zijn herwaarderingscoëfficiënt 2022 voor de cao's 17 en 46

Naar jaarlijkse traditie heeft de NAR zich gebogen over de vaststelling van een herwaarderingscoëfficiënt die zou moet toegepast worden op de bedragen van cao 17 (brugpensioen) en cao 46 (nachtwerk), zodat deze bedragen kunnen gekoppeld worden aan de ontwikkeling van de conventionele lonen. Dit jaar wordt de coëfficiënt berekend over een periode van één jaar (van september 2020 tot september 2021).

Berekend over deze periode bedraagt de coëfficiënt 1,0026. De aanpassingen van de aanvullende vergoedingen zullen pro rata temporis gebeuren op basis van de volgende formule:

- *als de aanvullende vergoeding wordt berekend op een referentieloon van vóór januari 2021, bedraagt de herwaarderingscoëfficiënt 1,0026;*
- *als de vergoeding wordt berekend op basis van het loon van januari, februari of maart 2021, bedraagt de herwaarderingscoëfficiënt 1,00195;*
- *als de vergoeding wordt berekend op basis van het loon van april, mei of juni 2021, bedraagt de herwaarderingscoëfficiënt 1,0013;*
- *als de vergoeding wordt berekend op basis van het loon van juli, augustus of september 2021, bedraagt de herwaarderingscoëfficiënt 1,00065.*

De vergoeding berekend op basis van het loon van oktober, november of december 2021 wordt niet aangepast.

Verlenging vaccinatieverlof goedgekeurd

De Nationale arbeidsraad heeft een positief advies gegeven tot verlenging van het vaccinatieverlof tot 30 juni 2022.

Het klein verlet voor vaccinatie is geregeld in de wet van 28 maart 2021. Gelet op de noodzaak om de vaccinaties te verlengen met een boosterprik, heeft de regering de NAR om advies gevraagd over een wetsontwerp. Zo kan dit vaccinatieverlof verlengd worden voor de werknemers die hun prik gaan halen en voor de ouders die hun minderjarige kinderen vergezellen naar het vaccinatiecentrum.

De NAR heeft hier positief op geantwoord. Inmiddels heeft ook de Kamercommissie het wetsontwerp goedgekeurd.

■ SOCIAAL BELEID

De sociale gesprekspartners zijn het eens over een verlenging van de tijdelijke cao 149 betreffende het telewerk

Gezien de ontwikkeling van de pandemie moest de federale regering nieuwe maatregelen nemen om te proberen de verspreiding van het virus in te dammen, met name op de werkplek. Een van deze maatregelen is de nieuwe verplichting tot thuiswerken in alle ondernemingen (tenzij deze manier van werken onverenigbaar is met de aard van de functie en/of de continuïteit van het beheer, de activiteiten of de diensten van de onderneming).

Om een wettelijk kader te bieden voor deze nieuwe vorm van telewerk (die noch structureel noch occasioneel telewerk was) hadden de sociale partners binnen de NAR begin 2021 een tijdelijke cao 149 gesloten. Bijna een jaar later is telewerk opnieuw verplicht, maar normaal gezien is de tijdelijke cao 149 op 31 december 2021 niet meer van kracht. Aangezien de onderhandelingen over een evaluatie en actualisering van een algemeen kader voor het telewerken nog niet waren afgerond, moest dringend een oplossing wor-

den gevonden als de maatregel inzake het verplicht telewerk ook na 31 december 2021 moest blijven gelden. Daarom werd overeengekomen deze cao 149 met één kwartaal te verlengen, tot en met 31 maart 2022.

Wij hebben de nadruk gelegd op de urgentie en de noodzakelijkheid om de onderhandelingen over een algemeen kader inzake telewerken zo spoedig mogelijk te hervatten. Een van de vele prioriteiten van het ABVV is een einde te maken aan de onrechtmatige gelijkstelling van telewerkers met thuiswerkers, vermits deze interpretatie de telewerkers de bescherming ontnemt van de specifieke bepalingen inzake de arbeidstijd en leidt tot misbruik en onaanvaardbare bedrijfspraktijken. Dit moet het eerste punt op de agenda zijn bij de heropening van de onderhandelingen.

hugues.ghenne@abvv.be

De Nationale Arbeidsraad brengt een unaniem advies uit over het ontwerp van strategisch plan 2022 - 2025 van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst

De Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD) publiceert een vierjarig strategisch plan ter bestrijding van de sociale fraude. Aan de sociale partners die zetelen in de Nationale Arbeidsraad (NAR) is een ontwerpplan voorgelegd voor dringend advies. Dit plan is onderverdeeld in 7 strategische doelstellingen: sociale fraude en sociale dumping terugdringen door de Europese en internationale samenwerking te versterken; het concurrentievermogen van onze ondernemingen waarborgen en zo eerlijke concurrentie garanderen; een inclusieve arbeidsmarkt tot stand brengen die veiligheid en gezondheid op het werk garandeert voor alle werknemers; de inspectiediensten versterken om ze meer slagkracht en gewicht te geven; de administratie (met inbegrip van digitalisering) en wetgeving vereenvoudigen en zorgen voor een betere informatie om de transparantie te vergroten, onbedoelde onregelmatigheden voorkomen en social engineering bestrijden; de pakkans vergroten en de doeltreffendheid van de sancties verbeteren; en sociale fraude voorkomen.

Het ABVV onderschrijft deze doelstellingen maar blijft kritisch. Ten eerste moeten de sociale partners in de toekomst meer tijd krijgen voor de analyse van een strategisch plan dat voor een periode van 4 jaar zal gelden. Wij hebben er ook op gewezen dat er geen enkele verwijzing in staat naar de noodzaak om de opleiding van de verschillende diensten van de sociale inspectiedienst te bevorderen en organiseren, met name met betrekking tot nieuwe fraudeverschijnselen. Ten derde hebben wij eraan herinnerd hoe belangrijk het is dat de verschillende sociale-inspectiediensten worden versterkt, in overeenstemming met het regeringsakkoord, zodat zij hun opdrachten kunnen uitvoeren. Tot slot betreuren wij dat in het ontwerp van strategisch plan niet wordt aangegeven hoe de verschillende strategische doelstellingen zullen worden verwezenlijkt, noch hoe de acties zullen worden uitgevoerd.

hugues.ghenne@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Interuniversitair certificaat in sociale zekerheid en arbeidsmarkt

Het *Centre de Formation continue en Sciences humaines et sociales* (Centrum voor permanente Vorming in de Menswetenschappen en de sociale Wetenschappen) van de ULB, biedt in samenwerking met het departement Toegepaste Economie van de ULB, de Solvay Brussels School en de ULiège, de mogelijkheid om inzicht te krijgen in de sociale zekerheid en de arbeidsmarkt.

Het certificaat biedt een theoretische kijk op de verdeling van de bevoegdheden op het vlak van sociale zekerheid en werkgelegenheid tussen de verschillende gefedereerde entiteiten sinds de 6e staatshervorming. Het certificaat beoogt ook de analyse van de praktische aspecten van de sociale zekerheid, zowel bij de opstelling van de begrotingen en het beheer van de sociale zekerheid, als in het kader van de loonvorming en het verband daarvan met het werkgelegenheidsbeleid.

De opleiding is beperkt in de tijd en niet alle aspecten van de verschillende takken van de sociale zekerheid kunnen in detail wor-

den behandeld. De organisatoren hebben daarom gekozen voor een grondige analyse van de pensioensector en de werking ervan in de privé- en in de overheidssector.

De cursussen worden overdag gegeven in het Frans, in het Solbosh, elke vrijdag van 18/02 tot 3/6/2022.

De prijzen bedragen resp. 1695 euro, 1495 euro voor onderzoekers en 1395 euro voor onderzoekers verbonden aan de ULB of ULiège.

Het programma:
<https://www.ulb.be/fr/programme/fc-726>

Het programma staat open voor houders van een diploma 1ste cyclus van het hoger onderwijs of een hiermee gelijkgesteld diploma door ervaring.

caroline.verdoot@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Kmo-toets

In het kader van de Small Business Act en het Brussels Plan voor administratieve Vereenvoudiging heeft de minister van Economie, Barbara Trachte, voorgesteld een voorafgaande analyse te maken van de impact van het regionale beleid op de kmo's. Het doel van de toets is de mogelijke negatieve gevolgen van een ontwerpverordening of ontwerpdecreet voor kmo's te beperken.

Dit ontwerp werd voorgelegd aan Brupartners en kreeg een verdeelde inbreng van de sociale partners.

Toen de minister de urgentie van de zaak aanvoerde, heeft Brupartners nogmaals zijn bezorgdheid geuit over de steeds terugkerende verzoeken om bijdragen en adviezen met spoed te behandelen.

Met de steun van de andere vakbonden heeft het ABVV het dringende karakter van het project weerlegd en aangedrongen op meer diepgaand overleg. Het ABVV heeft benadrukt dat het weliswaar kan instemmen met de doelstelling van administratieve vereenvoudiging voor de kmo, maar dat dit niet ten koste mag gaan van de regelgevingscapaciteit van de overheid.

De kmo-toets zou er namelijk toe kunnen leiden dat alle wetgeving ter bescherming van het algemeen belang ondergeschikt wordt gemaakt aan het economisch belang van de ondernemingen, zonder dat rekening wordt gehouden met alle dimensies van duurzame ontwikkeling: sociaal, economisch en milieu (inclusief gezondheid). Het ABVV vraagt dat de kmo-toets de vorm aanneemt van één enkele toets, waarin alle bestaande toetsen of impactanalyses van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden samengebracht. Zodoende kan de impact van de Brusselse wetgeving op andere criteria dan enkel de economische dimensie, worden beoordeeld.

Tot slot heeft het ABVV zijn teleurstelling geuit over het gebrek aan transparantie rond de impactanalyses. Het is met name bezorgd over het feit dat de uitvoering van deze impactanalyses via overheidsopdrachten kan worden toevertrouwd aan externe dienstverleners, wat afbreuk kan doen aan de neutraliteit en de transparantie ervan.

samuel.droolans@abvv.be

Geen belangenafweging bij impliciet ontslag

Op 6 september arrest velde het Hof van Cassatie een belangrijk principiële arrest met betrekking tot de eenzijdige wijziging van essentiële arbeidsvoorwaarden. Een bediende stelde na haar werkhervatting na ziekte vast dat haar arbeidsvoorwaarden waren gewijzigd en beriep zich op impliciet ontslag. Het arbeidshof van Brussel oordeelde op basis van een afweging tussen de belangen van de werkgever en bediende dat de wijziging van de arbeidsvoorwaarden slechts een kleine wijziging was en besliste dat de werkgever de arbeidsovereenkomst niet had beëindigd. De bediende bestreed deze zienswijze van het arbeidshof in cassatie. In het arrest S.20.0013.N. stelde het Hof van Cassatie dat het enige criterium om te bepalen of een essentieel bestanddeel van de arbeidsovereenkomst in belangrijke mate is gewijzigd, de graad van wijziging van dat element is. Daarbij gaat het in bijzonder over de vraag of het betreffende bestanddeel zo verregaand is gewijzigd dat niet kan worden aangenomen dat na de wijziging nog de oorspronkelijke arbeidsovereenkomst wordt uitgevoerd. Het belang dat de partijen bij de wijziging dan wel bij het behoud hebben, is daarentegen irrelevant. Het arrest van het arbeidshof werd dan ook verbroken.

Institutionele vraagstukken ter discussie

In het kader van de voorbereiding van zijn congres op 25 mei 2022, organiseert het ABVV Brussel op 19 januari van 9 tot 12.30 uur een online vakbondsraad om institutionele kwesties te bespreken met zijn militanten.

Jean Faniel, directeur van het Centrum voor sociopolitiek onderzoek en informatie (CRISP), zal uitleg geven over de verschillende institutionele crises die het land hebben door elkaar geschud en de economische en sociale problemen die aan de basis liggen. In een tweede deel zullen verschillende vakbondsinzichten worden gegeven over de kwesties die spelen in de ondernemingen, het onderwijs, de gezondheidssector...

Ten slotte zullen ook vakbondsmilitanten aan het woord gelaten worden.

Is pakjes bestellen het nieuwste schandaal?

Voor gesloten winkeldeuren staan en met z'n allen thuiswerken: het zal de druk op de koerierdiensten die voor De Groten zoals PostNL of bol.com rijden, niet verlichten. Integendeel. Recent kwam er aan het licht dat er tijdens controles op een aantal vestigingsplaatsen van onze favoriete oranje bestelbus niet alleen zwartwerk werd vastgesteld, maar eveneens kinderarbeid en andere illegale praktijken. Steevast klinkt dan de verontwaardiging die na enkele dagen weer vervlogen is. Het gaat hier om de normale gang van zaken, want 'wat kan je anders verwachten van een just-in-time maatschappij die, na een bestelling, de volgende dag al uit het raam kijkt om te zien waar het pakje blijft?'

De consument wordt al snel met de vinger gewezen, maar wij kijken naar de pakjesbedrijven. Het feit dat PostNL zijn personeel uitbestedt, doet al een lichtje branden. Zij kunnen werken met eigen personeel, vaste contracten, een deftige verloning en normale uren. En dit is spijtig genoeg geen geïsoleerd voorval. Tijd dus om deze structurele sociale fraude op grote schaal, aan te pakken.

Meer lezen? Bekijk het volledige artikel: <https://abvv-experten.be/werken/zie-ginds-komt-de-pakjesdienst/>

ECHO REGIO VLAANDEREN

De Vlaams Brede Heroverweging

De Vlaamse regering liet afgelopen jaar door de administratie een Vlaams Brede Heroverweging (VBH) doorvoeren om 'een grondige doorlichting van alle uitgavenposten en kostendekkingsgraden binnen de Vlaamse begroting' te bekijken. Het doel: de kwaliteit van de openbare financiën te verbeteren op het vlak van (beheers)efficiëntie en (beleids)effectiviteit.

Op zich nuttig. Iedereen weet dat het zo nu en dan aangewezen is om het eigen huishoudboekje tegen het licht te houden om te zien of elke uitgave nog wel verantwoord is. Moet er niet van elektriciteitsleverancier worden veranderd? Zijn we niet 'oververzekerd'? Wat geldt voor een gezin, geldt ook voor een overheid.

Er zijn echter een aantal voorwaarden waaraan een goede heroverweging moet voldoen. En daar knelt in de VBH soms het schoentje. Hierbij onze aanbevelingen.

Een doorlichting is geen besparingsoefening

Een doorlichting moet efficiënter beleid opleveren. Dat kan tot besparingen leiden, maar evengoed tot extra uitgaven. Net op dit cruciale vlak heeft de Vlaamse regering de bal misgeslagen. Eén van de belangrijkste vragen aan de administratie was immers: 'Op welke manier(en) kan er een besparing aan uitgavenzijde van 5% respectievelijk 15% worden gerealiseerd?' Een té duidelijk besparingsperspectief staat een goede heroverweging in de weg: er wordt gefocust op besparingen in plaats van op verbeteringen. Een goede ambtelijke doorlichting moet gebeuren zonder politieke inmenging (en dat deed de Vlaamse regering goed), maar ook zonder het besparingszwaard van Damocles boven het hoofd (en dat ging minder goed).

Alle diensten gelijk

Opvallend is het grote verschil in aanpak bij de verschillende Vlaamse administraties. De ene dienst had duidelijk meer ervaring dan de andere met het doorlichten van zijn uitgaven, maar ook inhoudelijk verschilde de aanpak. Waar bij sommige diensten het hele uitgavenpakket onder de loep lag, beperkte de andere dienst zich tot slechts delen er van. Deze verschillen in aanpak zijn ongetwijfeld het gevolg van een gebrek aan ervaring met deze nieuwe vorm van doorlichting, maar worden best niet bestendigd om te voorkomen dat alle diensten zich beginnen

richten op de weg van de minste weerstand. Een uniforme aanpak wordt liefst zo snel mogelijk ingevoerd.

Haast en spoed ...

De snelheid waarmee deze eerste VBH tot stand kwam was groot, en zo ook de resultaten. In volle coronacrisis is het lastig om heldere evaluaties en duidelijke keuzes voor de toekomst te maken. Willen we de VBH ernstig nemen, dan zullen de verschillende administraties meer tijd moeten krijgen en liefst ook in minder crisisgevoelige periodes gemaakt worden. Onder tijdsdruk worden slechts zelden de beste keuzes gemaakt.

Essentieel: heldere communicatie

Het staat een regering vrij om maatschappelijke keuzes te maken. Maar gebruik de ene keer niet de VBH om je keuzes te verantwoorden (zoals bij de afschaffing van de meeneembaarheid van de registratierechten) om enkele ogenblikken later precies het tegenovergestelde te doen (zoals bij de besparingen op het Groeipakket, wat door VBH was afgewezen). VBH is geen onaantastbaar document, maar mag ook geen schaamlapje zijn.

Maatschappelijk draagvlak

Wil men het VBH tot een hoger niveau tillen, dan is een grotere inbreng van het Vlaams Parlement nodig. Dat kan aan de hand van hoorzittingen met specialisten en het maatschappelijk middenveld door in een zo breed mogelijke consensus krijtlijnen uit te zetten waaraan zo'n VBH moet voldoen. Op die manier vermijd je dat regeringen om de haverklap van aanpak veranderen, en kan de VBH uitgroeien tot een instrument dat het beleid echt efficiënter maakt. We roepen het Vlaams Parlement dan ook op om deze regie op te eisen.

peter.hertog@vlaamsabvv.be

Waalse belastinghervorming: een schrijnend gebrek aan ambitie

Eind november is het Waalse parlement begonnen met de bespreking van het belastinghervormingsproject van de Waalse minister van Begroting, Jean-Luc Crucke van de MR.

Hoewel wij het alleen maar kunnen toejuichen dat de regering eindelijk de wil vertoont om werk te maken van een meer rechtvaardige belasting, moeten we vaststellen dat de voorgestelde tekst een schrijnend gebrek vertoont aan ambitie.

In de eerste plaats een gebrek aan ambitie op fiscaalgebied. De hervorming blijft effectief beperkt tot de motorrijtuigenbelasting, de successie- en registratierechten, en de belastingprocedure. De hefboomen van het Gewest spelen nochtans een belangrijke rol en konden best een hervorming gebruiken om een grotere fiscale rechtvaardigheid te bekomen wat betreft de personenbelasting, vastgoedbelasting, verkeers- en inschrijvingsbelasting op privévoertuigen, enz. Vandaag worden deze belastingen nog te vaak opgelegd aan de werknemers, terwijl de bezitters van kapitaal toegang hebben tot mechanismen die hen in staat stellen om niet bij te dragen tot de gemeenschappelijke inspanning.

We zien ook een gebrek aan ambitie ten opzichte van het huidige begrotingstekort, dat een reële uitdaging vormt voor Wallonië. De voorgestelde hervormingen zouden maar 15 miljoen euro opleveren, wat onbeduidend is in het licht van het tekort van 12 miljard euro gecumuleerd over de periode 2020-2022, en de bedreigingen die op de openbare diensten wegen.

Last but not least: een gebrek aan ambitie om de sociale onrechtvaardigheden te bestrijden bij de gewone bevolking, die baat zou hebben bij een rechtvaardiger belastinginstrument. Alleen een globale en radicale hervorming zou het mogelijk maken een echte fiscale rechtvaardigheid te bereiken, het bezuinigingsbeleid tegen te gaan en over voldoende middelen te beschikken om kwaliteitsvolle openbare diensten, een nieuw sociaal beleid en een echt herstelplan in Wallonië te financieren. Eenvoudige federale recepten zouden ook de gewestelijke maatregelen kunnen versterken: globalisering van de inkomens, intensivering van de strijd tegen belastingfraude, belasting

op beursmeerwaarden, betere belasting op dividenden ...

Tegelijkertijd zou de Waalse regering haar schuldeisers voor één of meer jaren een neutralisering van de rente van de schuld moeten opleggen. Terwijl de banken nog altijd een financiering krijgen tegen nul- of negatieve rentevoeten bij de ECB en het zeer goed doen, bedragen de jaarlijkse rentelasten van het Waals Gewest 600 miljoen euro. Vergeet niet dat diens schuldeisers grotendeels bestaan uit banken die betrokken waren bij alle financiële schandalen van de afgelopen jaren.

Deze maatregel zou de verdiensten hebben dat een deel van de ontdoken bedragen wordt teruggevorderd, dat de middelen worden bekomen om de sociale en ecologische uitdagingen aan te gaan, dat kwaliteitsvol overheidsbeleid en -diensten worden gefinancierd, en dat de weg wordt gewezen door eindelijk een bijdrage te eisen van ondernemingen. Deze ondernemingen hebben enerzijds veel overheidssteun ontvangen, en anderzijds diezelfde overheden miljarden euro's doen verliezen door belastingontduiking en -fraude. Dit staat veraf van de bezuinigingsformules die gericht zijn op arbeid en de openbare diensten, en die het Waalse ABVV zal blijven aanklagen en bestrijden.

Op het moment dat ik dit schrijf, haalt het ontwerpdecreet voor een belastinghervorming in Wallonië de krantenkoppen, vooral wegens interne onenigheid binnen de Mouvement Réformateur. Wordt vervolgd...

De nota van het Waalse FGFB: "Vers un impôt plus juste en Wallonie" (Naar een rechtvaardiger fiscaliteit in Wallonië) is online beschikbaar:

https://www.fgtb-wallonne.be/sites/default/files/notes/projet_de_reforme_fiscale.docx.pdf

communication@fgtb-wallonne.be

TV-UITZENDING

'Caoutchouc rouge, rouge coltan'

Op het programma van de nieuwe aflevering van 'Regards' staat een uitzonderlijke film die voor het eerst wordt uitgezonden op televisie: 'Caoutchouc rouge, rouge coltan', geregisseerd door Jean-Pierre Griez en geproduceerd door Le Village du Monde, de GSARA en de CEPAG (33' - 2018).

Deze animatiefilm vertelt het verhaal van een jong Belgisch meisje van Congolese afkomst, Abo. Ze is 17 jaar oud. Met haar school doet ze onderzoek naar de kolonisatie van Congo door België. Dit onderzoek zal haar in de voetsporen van haar voorouders brengen en haar onderdompelen in deze tragische periode van de geschiedenis: Belgisch Congo, Leopold II, de bloedige exploitatie van de bevolking en van rubber, het racisme, de slachtpartijen, afgehakte handen, de moord op Patrice Lumumba in aanwezigheid van Belgische officieren, en de machtsovername door Mobutu.

'Caoutchouc rouge, rouge coltan': een film om zich niet te vergissen van tijdlijn. Om door de ogen van Abo de link te zien tussen gisteren en vandaag. Twee verschillende tijdperken, maar nog altijd met dezelfde uitbuiting van mannen, vrouwen en kinderen en de plundering van natuurlijke hulpbronnen. Gisteren rubber, vandaag coltan; een mineraal dat ook ruikt naar geld en smaakt naar bloed.

Dit programma werd in december uitgezonden op de drie RTBF-zenders en binnenkort op www.fgtb-wallonne.be.

Info: Le Village du Monde // 065/84 19 01 // info@levillagedumonde.org

Mobilisatie van de vakbonden tegen extreemrechts

Over de hele wereld zien we een toename van aanvallen op de democratie en de vrijheden. En vakbonden behoren, zoals altijd, tot de favoriete doelwitten van rechtse en extreemrechtse populistische partijen. Staatsgrepen in Afrika (Niger, Soedan, Guinee), militair vertoon in Azië (Myanmar, Hong Kong, Filippijnen - zie ECHO-ABVV van juni jl.), aanvallen op vakbondsgebouwen in Australië, verontrustende verkiezingsresultaten in Argentinië en Chili. Maar ook in Europa, en niet alleen in Polen of Hongarije.

De Europese en internationale vakbeweging mobiliseert zich om het hoofd te bieden aan deze bedreigingen, en maakt van de strijd tegen extreemrechts en vóór de verdediging van de democratie en de eerbiediging van de vakbondsvrijheden één van haar prioriteiten voor 2022. Soms is er ook goed nieuws zoals de recente aankondiging van de vrijlating van onze kameraad Yang Kyeung-soo, voorzitter van de Zuid-Koreaanse vakbond KCTU, na een solidariteitscampagne.

Er is ook beslist om onze middelen van collectieve reactie op alle niveaus te versterken, zodat op elke aanslag, hoe klein ook, onmiddellijk een solidaire reactie komt, zoals het geval was na de aanslag op het nationale hoofdkwartier van de CGIL in Rome. Voeg daarbij ook het intensiever uitwisselen van goede praktijken, de gezamenlijke opleidingen, en het zoeken naar allianties met andere actoren van het maatschappelijk middenveld die ook worden bedreigd door de toenemende stigmatisering van sociaal protest.

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Goede praktijken op het gebied van de samenwerking tussen vakbonden

In de loop van tientallen jaren samenwerking heeft de vakbeweging een schat aan kennis en ervaring opgedaan over de beste manier om de slaagkans te vergroten van internationale solidariteitsinitiatieven, die erop gericht zijn de capaciteit en de impact van vakbonden overal ter wereld te versterken.

Met dit in het achterhoofd organiseerde het Instituut voor internationale vakbondssamenwerking van het ABVV (ISVI) samen met de twee andere Belgische vakbonden en het Trade Union Development Cooperation Network van het IVV, in november een webinar. Hierin konden vakbondsorganisaties uit verschillende landen de beste praktijken wat betreft vakbondssamenwerking uitwisselen om hun efficiëntie te verhogen. Een veertigtal vakbondsvertegenwoordigers uit Azië, Afrika, Latijns-Amerika en Europa hebben informatie uitgewisseld over verschillende beproefde strategieën die in andere contexten kunnen worden gebruikt. Zo kon CSA-Benin toelichten wat er op nationaal niveau en in een aantal West-Afrikaanse landen werd gedaan om de rechten te beschermen van migrerende

werknemers die geen enkele vorm van sociale bescherming genieten. De aandacht voor deze bijzonder kwetsbare categorie van werknemers, wordt breed gesteund door het ISVI en de IW. Toch bestaat er geen unanimititeit op dat vlak. Daarom is een dergelijk webinar zo belangrijk voor het uitwisselen van ervaringen die helpen een visie op de samenleving op te bouwen, die strookt met de vele vakbondsuitdagingen.

De ondersteuning van vakbondsorganisaties om het hoofd te bieden aan de uitdagingen van een rechtvaardige overgang, de afschaffing van kinderarbeid, de omvorming van de informele economie, sociale bescherming, enz. maakt ook deel uit van de taken van het nieuwe programma voor samenwerking tussen vakbonden van het ISVI voor 22-26, dat momenteel wordt goedgekeurd.

laurent.atsouf@ifsi-isvi.be

Hervorming van de WTO Dé vakbondsprioriteit: strijd tegen sociale dumping

De Wereldhandelsorganisatie (WTO) verkeert in een crisis! Er heerst een permanent misnoegen, dat niet helemaal ongegrond is.

In werkelijkheid verlammen ernstige spanningen haar werkzaamheden. De regeringen van het Zuiden hebben het gevoel dat zij haar verbintenissen met het oog op hun ontwikkeling niet nakomt. De VS en andere regeringen zijn van mening dat ze hen niet beschermt tegen dumpingpraktijken, voornamelijk uit China.

Wij mogen echter niet vergeten dat deze crisis meer is dan de uiting van tegengestelde denkwijzen en een strijd om economische invloed tussen de landen, tussen hun regeringen en hun respectieve patronaten. Zowat overal ter wereld wijst zij ook op een verlies aan legitimiteit onder de bevolking wat de WTO betreft. En met reden. De WTO moest een kader creëren voor de internationale handel, met regels die gericht waren op de verhoging van de levensstandaard en de realisatie van volledige werkgelegenheid, zo stond in het Akkoord van Marrakesh. In werkelijkheid 'gedogen' of nodigen de betrokken regels eerder uit tot een wereldwijde

sociale dumping dan dat zij die verhinderen. Vooral de regels inzake de maatregelen tegen sociale dumping ontmoedigen overheidssubsidies voor duurzame ontwikkeling, maar moedigen de schending van de rechten van werknemers aan, met het oog op oneerlijke concurrentie. Deze denkwijze moet fundamenteel worden omgekeerd. Een hervorming van de WTO in die zin is van essentieel belang. Gezien de impact van de financiële, ecologische en gezondheids crises op de werknemers, is een mondiaal sociaal bestuur een absolute noodzaak die de WTO niet kan of mag afremmen.

Met het oog op de ministeriële conferentie van de WTO die gepland was voor begin december 2021, maar om redenen van corona is uitgesteld, heeft het ABVV deze eis van het IVV doorgegeven aan onze minister van Buitenlandse Zaken. Er is nog geen datum vastgesteld voor de volgende conferentie, maar we hebben alvast een afspraak voor de vakbond gemaakt!

thierry.aerts@abvv.be